

MÅSØVAL ÅSEN AS
Hopla 47

7632 ÅSENFJORD

Vår dato: 11.03.2026

Vår ref.: 201839898-33 Oppgis ved henvendelse

Deres ref.:

Vedtak om innkalling av Måsøval Åsen AS sin regulering og vannuttak fra Hammervatnet til konsesjonsbehandling, Levanger kommune i Trøndelag fylke

NVE viser til varsel av 30.6.2022 om innkalling av Måsøval Åsen AS sin regulering og vannuttak fra Hammervatnet, til produksjon av settefisk, til konsesjonsbehandling. NVE vedtar at regulering og vannuttak fra Hammervatnet kalles inn til konsesjonsbehandling. NVE pålegger Måsøval Åsen AS å sende inn en søknad om konsesjon etter vannressursloven § 8 innen 1.9.2026.

Vedtak

NVE vedtar at:

- 1 Regulering og vannuttak fra Hammervatnet, til produksjon av settefisk, skal kalles inn til konsesjonsbehandling.*
- 2 Søknad om konsesjon etter vannressursloven § 8 skal utformes med utgangspunkt i vurderinger i dette vedtaket, og sendes til NVE innen 1.9.2026.*

Vedtaket har hjemmel i vannressursloven § 66 tredje ledd.

Om klage og klagerett

Se eget vedlegg med orientering om rett til å klage.

Bakgrunn

Åsen Settefisk AS, nå Måsøval Åsen AS (heretter Måsøval), etablerte i 1986 settefiskanlegg ved Hopla med vannuttak fra Hammervatnet. Vannuttaket medfører regulering av Hammervatnet og redusert vannføring i Hopla. Ved oppstart var produksjonen ved anlegget 1,1 mill. smolt. Den 25.10.2001 fikk de tillatelse til å utvide produksjonen til 2,5 mill. smolt/år¹. Vannbehovet ble opplyst å være 0,73 m³/s (730 l/s) og maksimal kapasitet i

¹ Tillatelse Fiskeridirektoratet Region Trøndelag av 25.10.02 (NVE sin referanse 200108122-1)

rørledningene var 0,83 m³/s. Tiltaket ble vurdert ikke konsesjonspliktig etter vassdragsloven § 104-106².

I brev av 18.2.2019 anmodet Statsforvalteren i Trøndelag NVE om å kalle inn vannuttak i Høplavassdraget til konsesjonsbehandling³. NVE sendte varsel om innkalling den 30.6.2022⁴ og Thommessen AS svarte på varselet på vegne av Måsøval den 9.12.2022⁵.

Regulering og vannuttak fra Høplavassdraget påvirker naturmangfold, anadrom fisk og ål. Statsforvalteren i Trøndelag mener det er nødvendig å stille vilkår om reguleringsgrenser i Hammervatnet og minstevannføring i Høplavassdraget. Dersom det skal settes vilkår til anlegget må det kalles inn til konsesjonsbehandling. I særlige tilfeller der det foreligger «sterke miljømessige hensyn» kan NVE ved enkeltvedtak bestemme at eldre vassdragsanlegg må ha konsesjon jf. vrl. § 66.

Status i vannforvaltningsplan

Høplavassdraget og berørte vannforekomster tilhører vannregion Trøndelag og vannområde Innherred. Vannforekomst *Hammervatnet* og *Høpla* har i dag moderat økologisk tilstand (tabell 2). Regulering av Hammervatnet og liten vannføring i Høpla har negativ betydning for den økologiske tilstanden i vannforekomstene. Det er derfor nødvendig med tiltak for å kunne nå miljømålene for vannforekomstene i vannforvaltningsplanen.

Tabell 2. Status i Vann-nett (26.1.2026) og vannforvaltningsplan for Trøndelag.

Vannforekomst	ID	Økologisk tilstand	Økologisk miljømål
Hammervatnet	125.912-L	Moderat	God
Høpla	125-120-R	Moderat	God

Fastsette reguleringsgrenser for Hammervatnet og vurdere behovet for slipp av minstevannføring fra Hammervatnet er foreslåtte tiltak i regional plan for vannforvaltning i vannregion Trøndelag for planperioden 2022-2027. Innkalling til konsesjonsbehandling jf. vannressursloven § 66 er oppført som virkemiddel før å oppnå miljømålene.

Oppnåelse av målene i vannforskriften om god økologisk tilstand er å betrakte som særlige tilfeller, slik vannressursloven setter krav om.

Måsøval Åsen AS sine merknader til varsel om innkalling

Advokatfirma Thommessen representerer Måsøval Åsen AS. På vegne av Måsøval anføres det at det ikke er grunnlag for å kalle inn selskapets vannuttak til konsesjonsbehandling. Det anføres at det ikke er tilstrekkelig dokumentert at vannuttaket har vesentlig negativ

² Jf. vedtak av 12.9.2001 (NVE sin referanse 199904072-8).

³ Jf. brev fra Statsforvalteren av 18.11.2022 (NVE sin referanse 201839898-3).

⁴ Jf. varsel om innkalling av 30.6.2022 (NVE sin referanse 201839898-12).

⁵ Jf. brev fra Thommessen AS av 9.12.2022 (NVE sin referanse 201839898-25).

påvirkning på miljøverdiene i Hammervatnet eller i Hoplaelva og det dermed ikke foreligger sterke miljømessige hensyn.

Det anføres videre at NVEs vurdering av hvorvidt det foreligger et *særlig tilfelle* har vesentlige mangler da det ikke er foretatt interesseavveininger av motstående hensyn og forholdsmessighetsvurderinger. Det vises bl.a. til alminnelige forvaltningsrettslige regler.

Måsøval anfører at vannuttaket ble vurdert ikke konsesjonspliktig av NVE i vedtak av 12.9.2000² og at de ikke kan se at det fremkommer nye eller endrede forhold i vassdraget, eller at det foreligger bedre kunnskapsgrunnlag sammenlignet med situasjonen i 2000. De mener derfor NVE ikke kan treffe vedtak på basert på en *endret oppfatning* av miljøhensynene.

Vi viser her Måsøval sin avslutning av uttalelsen:

«...»

På bakgrunn av ovennevnte bestrider Måsøval Åsen at det er grunnlag for å innkalle selskapets vannuttak i Hammervatnet til konsesjonsbehandling. Det er ikke tilstrekkelig dokumentert at vannuttaket har vesentlig negativ påvirkning på miljøverdiene i Hammervatnet eller i Hoplaelva. Miljøhensyn i Fossingelva er ikke relevant i saken.

Videre er den konkrete vurderingen av vilkåret "særlige tilfeller" mangelfull idet NVE ikke har lagt opp til eller foretatt interesseavveininger av motstående hensyn i saken, herunder også hensyn som taler mot at det er grunnlag for innkalling. Videre har NVE ikke vurdert forholdsmessigheten ved den varslede innkallingen.

For det tilfelle at NVE vurderer at det er behov for et bedre kunnskapsgrunnlag rundt vannuttakets påvirkning på de aktuelle miljøverdiene i Hammervatnet og i Hoplaelva, vil selskapet stille seg positiv til å bidra inn i et slikt utredningsarbeid.»

NVE sin vurdering

Rettslig grunnlag

Eldre vassdragstiltak, som ikke trengte tillatelse etter tidligere vassdragslovgivning, kan fortsette uten konsesjon, med mindre NVE bestemmer at tiltaket må ha konsesjon, jf. vannressursloven (heretter vrl.) § 66 tredje ledd. Bestemmelsen fastsetter at eksisterende anlegg kan bestå og at igangværende virksomhet kan fortsette om ikke annet følger av vrl. §§ 66 og 67.

Vrl. § 66 tredje ledd gir adgang til å kalle anlegg som ikke var konsesjonspliktige etter tidligere vassdragslovgivning inn til konsesjonsbehandling. Bestemmelsen lyder:

«Eldre vassdragstiltak som ikke trengte tillatelse etter tidligere vassdragslovgivning, kan fortsette uten konsesjon etter § 8. Vassdragsmyndigheten kan i særlige tilfelle

likevel bestemme i enkeltvedtak at tiltaket må ha konsesjon, og at tiltaket blir ulovlig hvis det ikke sendes søknad innen en fastsatt frist.»

Spørsmålet i saken er dermed om det foreligger et slikt *særlig tilfelle* for å innkalle regulering og vannuttak fra Hammervatnet til konsesjonsbehandling.

Det er to mulige grunnlag for å konkludere med at det foreligger et *særlig tilfelle*:

- Sterke miljømessige hensyn
- Oppfølging av miljømål etter vannforskriften

Måsøval anfører at forarbeidene til vannressursloven⁷ legger opp til at det må foretas en *konkret vurdering* i hvert enkelt tilfelle av om det foreligger *sterke miljømessige* hensyn. De mener motstående hensyn må inngå som elementer i en samlet interesseavveining og det må foretas en forholdsmessighetsvurderinger (kost/nytte betraktninger) hvor blant annet opprettholdelse av settefiskproduksjon, økonomiske virkninger og samfunnsøkonomiske hensyn må inngå i vurderingen. Det anføres også at det er et krav om årsakssammenheng, at NVE må kunne dokumentere med *sikkerhet* at vannuttaket har negativ påvirkning på miljøverdiene i vassdrag.

NVE kan kun kalle inn eldre vassdragstiltak til konsesjonsbehandling i *særlig tilfelle* jf. vrl. § 66 tredje ledd annet punktum. Det følger av forarbeidene til bestemmelsen at det vil være et *særlig tilfelle* som gir grunnlag for innkalling dersom det foreligger *sterke miljømessige* hensyn. Videre følger det av felles uttalelse fra Energidepartementet og Klima- og miljødepartementet at et *særlig tilfelle* også vil foreligge og være grunnlag for innkalling til konsesjonsbehandling der hvor det er nødvendig for å oppnå miljømål som er satt i godkjente vannforvaltningsplaner etter vannforskriften⁶.

NVE mener at det i vurderingen av om det foreligger sterke miljømessige hensyn som gir rettslig grunnlag for en innkalling til konsesjonsbehandling, kun vil være relevant å vurdere hvilke miljøhensyn som gjør seg gjeldende i det aktuelle vassdraget. For eksempel om det foreligger store verdier knyttet til naturmangfold eller om det finnes truede arter i området. Det skal etter NVEs syn ikke foretas en samlet interesseavveining av motstående hensyn i denne vurderingen, av om det foreligger særlige grunner som vil være grunnlag for innkalling etter vannressursloven.

Dersom NVE treffer vedtak om innkalling til konsesjonsbehandling etter § 66 tredje ledd, vil det bli en etterfølgende konsesjonsbehandling etter vrl. § 8 jf. § 25. I en slik konsesjonsbehandling, vil NVE gjøre en bred og omfattende vurdering av tiltakets fordeler og ulemper. I denne vurderingen vil andre forhold, som motstående hensyn, opprettholdelse av igangværende produksjon, økonomiske virkninger for tiltakshaveren og samfunnsøkonomiske hensyn være relevant å ta med i vurderingen.

Vi kan ikke se at vårt varsel av 30.6.2022, om innkalling av Måsøval sin regulering og vannuttak fra Hammervatnet til konsesjonsbehandling, inneholder saksbehandlingsfeil ved at det ikke er gjort en interesseavveining mellom miljø og andre motstående hensyn i

⁶ Vannforvaltningsplaner i vassdrag med kraftproduksjon-nasjonale føringer (KLD og OED 2014, ref.: 12/3553)

vårt varsel om innkalling til konsesjonsbehandling etter vrl. § 66 tredje ledd annet punktum.

Sterke miljømessige hensyn

Det er presisert i forarbeidene til bestemmelsen at sterke miljømessige hensyn vil kvalifisere som særlige tilfeller:

*«Det vil kun være aktuelt å kreve konsesjonsbehandling når det foreligger sterke miljømessige hensyn».*⁷

Regulering av Hammervatnet har negativ påvirkning på Hammervatnet naturreservat og naturmangfold knyttet til vassdraget. Liten vannføring i Hopla påvirker anadrom fisk og dammen er vandringshinder for ål. Innkallingen til konsesjonsbehandling er begrunnet med behovet for å bedre forholdene for naturmangfold, anadrom fisk og ål. Dette må sees i sammenheng med vannuttak fra Hoklingen.

NVE har etter en konkret vurdering konkludert med at det i denne saken foreligger slike *sterke miljømessige hensyn* som kreves for å kunne innkalle Måsøval sitt vannuttak i Hoplavassdraget og regulering av Hammervatnet til konsesjonsbehandling etter vannressursloven.

I vurderingen har NVE lagt vekt på følgende:

Allmenne verdier knyttet til vassdraget

Når det gjelder viktige allmenne verdier knyttet til vassdraget og andre relevante tema viser vi til tidligere brev med varsel om innkalling av 30.6.2022⁴ hvor disse temaene ble listet opp: Hammervatnet og laks, sjørørret og ål i Hoplaelva.

Hammervatnet

Vannuttaket til settefiskproduksjon påvirker vannstanden i Hammervatnet. Det er store verdier knyttet til naturmangfold i Hammervatnet og særlig Hammervatnet naturreservat. Naturreservatet er et våtmarksreservat som ble opprettet 14.12.1984 med formål om «å bevare et viktig våtmarksområde med vegetasjon, fugleliv og annet dyreliv som naturlig er knyttet til området». Naturreservatet fikk i 2013 status som Ramsarområde og gir området vern etter Ramsarkonvensjonen (The Convention on Wetlands of International Importance).

Hammervatnet er særlig viktig som rasteplass for vannfugler under trekk vår og høst. I tillegg er innsjøen også en viktig hekkeplass. Mer enn 30 forskjellige arter av våtmarksfugl hekker, eller er antatt å ha hekket her. 181 fuglearter er påvist i naturreservatet. Sothøne og horndykker er to vannfugler som trekkes frem som karakterarter for området. Begge artene har status som «sårbar» (VU) på Norsk rødliste for arter 2021. Andre arter som er spesielt trukket frem er skjeand (VU), vipe (CR), knekkand (EN) og lappfiskand (VU).

Måsøval opplyser at de ikke har økt vannuttaket som følge av økt smoltproduksjon. Det er etablert nye doble inntaksrør med større kapasitet enn tidligere som muliggjør et større

⁷ Jf. Ot.prp.nr.39 (1998-1999) s. 370

vannuttak. De anfører videre at målinger viser at det er kun i enkelte år i kortere perioder på sensommeren at det er lav vannstand i Hammervatnet. De viser til at dette *kan* ha vært en *medvirkende* årsak til økt gjengroing i vassdraget. De mener NVE må kunne dokumentere at periodene med lav vannstand i *vesentlig* grad skyldes selskapets vannuttak.

Vannuttaket til produksjon av settefisk påvirker vannstanden i Hammervatnet og er en av flere faktorer som har negativ påvirkning på naturmangfold og Hammervatnet naturreservat. NVE mener det er nødvendig med konsesjonsbehandling for å kunne vurdere de riktige avbøtende tiltak for å ivareta Hammervatnet naturreservat og naturmangfoldet knyttet til Hammervatnet.

Laks, sjørret og ål i Hoplaelva.

Regulering og vannuttak fra vassdraget er en av flere negative påvirkningsfaktorer for anadrom fisk og ål i vassdraget. I Hoplaelva er det registrert laks (NT) og sjørret. Statsforvalteren mener det ikke er en levedyktig bestand av laks i vassdraget og bestanden av sjørret er i lakseregisteret vurdert som *dårlig*. Det er også funnet åleyngel/ålefaringer som er flyttet opp og over dammen i utløpet av Hammervatnet. Vannuttak til produksjon av settefisk kan påvirke sjørreten i vassdraget negativt og dammen i Hammervatnet fungerer som et vandringshinder for ål. NVE mener det er nødvendig med en konsesjonsbehandling for å kunne vurdere riktige avbøtende tiltak for å ivareta anadrom fisk og ål i vassdraget.

Helhetshensyn

Helhetlig og nedbørfeltbasert vassdragsforvaltning er et viktig prinsipp, i tråd med både EUs vanddirektiv og EDs retningslinjer for behandling av vilkårsrevisjoner. Som omtalt har NVE sendt varsel om innkalling av hensyn til naturmangfold og Hammervatnet naturreservat, anadrom fisk, elvemusling og ål.

NVE mener det konsesjonsløse vannuttaket i Hammervatnet må kalles inn sammen med innkalling av Levanger kommune og Norske Skog Skogn AS sitt vannuttak i Hoklingen.

Oppfølging av miljømål etter vannforskriften

Formålet i vannforskriften er å sikre helhetlig beskyttelse og bærekraftig bruk av vannmiljøet, og om nødvendig iverksette forebyggende eller forbedrende miljøtiltak. Det overordna målet er at alt vann skal ha god tilstand (økologisk og kjemisk miljøtilstand) jf. vannforskriften §§ 4 til 7.

Hammervatnet og Hopla tilhører vannregion Trøndelag og Innherred vannområde. I Vann-Nett er vannforekomstene *Hopla* og *Hammervatnet* oppført med *moderat* økologisk tilstand. Endringer av vannstand i Hammervatnet, vannføring i Hopla og vandringshinder forbi dammen i Hammervatnet har negativ betydning for den økologiske tilstanden i vannforekomstene. I Regional plan for vannforvaltning i vannregion Trøndelag 2022 – 2027 er manøvreringsreglement for Hammervatnet og slipp av minstevannføring foreslått som tiltak for å kunne oppnå miljømålene i vannforvaltningsplanen.

NVE mener fastsatt manøvreringsreglement (høyeste – og laveste vannstand) for Hammervatnet og minstevannføring i Hopla er nødvendig for å kunne oppnå miljømålene for vannforekomstene.

Oppsummering

NVE vurderer at det ikke er kommet frem nye opplysninger i saken som tilsier at vi ikke bør gå videre med innkalling til konsesjonsbehandling.

NVE vurderer at Måsøval Åsen AS sitt vannuttak i Hoplavassdraget og regulering av Hammervatnet kan være til vesentlig skade eller ulempe for allmenne interesser. NVE mener det foreligger *sterke miljømessige hensyn* knyttet til vassdraget og at det må fastsettes reguleringsgrenser for Hammervatnet, slipp av minstevannføring i Hopla og vandringsløsninger for ål.

Konklusjon

Måsøval Åsen AS sitt vannuttak og regulering av Hammervatnet er vassdragstiltak som ikke var konsesjonspliktig etter tidligere vassdragslovgivning. For å kunne pålegge avbøtende tiltak som reguleringsgrenser, slipp av minstevannføring, vandringsløsninger for ål og andre avbøtende tiltak, må anlegget innkalles til konsesjonsbehandling.

NVE mener at innkalling til konsesjonsbehandling vil kunne forbedre forholdene for miljøverdier av stor verdi, og at det er tydelig at det foreligger sterke miljømessige hensyn. De tiltakene som er foreslått, i vannforvaltningsplanene, for vannforekomstene *Hopla* og *Hammervatnet* er nødvendig for å oppnå miljømålet etter vannforskriften. NVE mener videre at vannuttak og regulering av Hammervatnet er til vesentlig skade eller ulempe for allmenne interesser.

NVE mener vannuttak og regulering av Hammervatnet må konsesjonsbehandles for å bedre forholdene for naturmangfold, anadrom fisk og ål. En konsesjonsbehandling gir NVE hjemmel til å sette vilkår til utforming og drift av anlegget, og mulighet for senere oppfølging av anlegget.

Videre saksgang

NVE ber om at Måsøval Åsen AS utarbeider en konsesjonssøknad for vannuttak til settefiskanlegg og kraftverk som skal sendes NVE innen **1.9.2026**. Søknaden sendes til NVE før den blir sendt på høring til berørte parter for uttale. Søknaden vil bli lagt ut til offentlig ettersyn og kunngjort i lokalpressen. Søknaden kan ta utgangspunkt i søknadsmalen for akvakultur, men tilpasses etter behov. Tema som ikke er relevant for denne saken kan tas ut. Malen ligger på NVE sine hjemmesider: [Akvakultur](#)

Ved utarbeiding av søknaden skal det legges vekt på de forholdene som fremgår av dette vedtaket. Hovedtema i søknaden skal være på løsninger som tar hensyn til Hammervatnet naturreservat, naturmangfold knyttet til vassdraget, anadrom fisk og toveis vandringsmulighet for ål forbi dammen. Kostnader og forventet miljøeffekt skal synliggjøres. Fiskefaglig kompetanse er relevant for utarbeiding av søknaden. Ta gjerne kontakt med vår saksbehandler for å avklare innholdet i dokumentet.

Hvis Måsøval Åsen AS ikke ønsker å søke konsesjon kan anlegget legges ned og området tilbakeføres, så langt som mulig, slik det var før anlegget ble bygget jf. vannressursloven § 41. Dersom en nedlegging av anlegget kan føre til påtakelig skade for allmenne interesser jf. vannressursloven § 41 må det søkes om konsesjon etter vannressursloven § 8.

Med hilsen

Silje Aakre Solheim
seksjonssjef

Bård Andreas Selstad Ottesen
fagleder

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner

Mottakerliste:

MÅSØVAL ÅSEN AS

Kopimottakerliste:

LEVANGER KOMMUNE

Advokatfirmaet Thommessen AS

TBMV - Seksjon for miljøtilsyn vassdragsanlegg - Pernille Bruun

Trøndelag fylkeskommune

STATSFORVALTEREN I TRØNDELAGE

Torunn Forbord

Marit Forbord

HOPLAVASSDRAGET GRUNNEIERLAG

Orientering om rett til å klage

Frist for å klage	Fristen for å klage på vedtaket er 3 uker fra den dagen vedtaket kom frem til deg. Hvis vedtaket ikke har kommet frem til deg, starter fristen å løpe fra den dagen du fikk eller burde ha fått kjennskap til vedtaket. Det er tilstrekkelig at du postlegger klagen før fristen løper ut. Klagen kan ikke behandles dersom det har gått mer enn 1 år siden NVE fattet vedtaket
Du kan få begrunnelsen for vedtaket	Hvis du har fått et vedtak uten begrunnelse, kan du be NVE om å få en begrunnelse. Du må be om begrunnelsen før klagefristen løper ut.
Hva skal med i klagen?	Klagen bør være skriftlig. I klagen må du: • Skrive hvilket vedtak du klager på. • Skrive hvilket resultat du ønsker. • Opplyse om du klager innenfor fristen. • Undertegne klagen. Hvis du bruker en fullmektig, kan fullmektigen undertegne klagen. I tillegg bør du begrunne klagen. Dette betyr at du bør forklare hvorfor du mener vedtaket er feil.
Du kan få se dokumentene i saken	Du har rett til å se dokumentene i saken, med mindre dokumentene er unntatt offentlighet. Du kan henvende deg til NVE for å få innsyn i saken.
Vilkår for å gå til domstolene	Hvis du mener vedtaket er ugyldig, kan du gå til søksmål. Du kan bare gå til søksmål dersom du har klaget på NVEs vedtak, og klagen er avgjort av Energidepartementet (ED) som overordnet forvaltningsorgan. Du kan likevel gå til søksmål dersom det har gått 6 måneder siden du sendte klagen, og det ikke skyldes forsømmelse fra din side at klagen ikke er avgjort.
Sakskostnader	Dersom NVE eller ED endrer vedtaket til din fordel, kan du søke om å få dekket vesentlige og nødvendige kostnader. Du må søke om dette innen 3 uker etter at klagevedtaket kom frem til deg.
Hvem kan klage på vedtaket?	Hvis du er part i saken, kan du klage på vedtaket. Du kan også klage på vedtaket hvis du har rettslig klageinteresse i saken.
Hvor skal du sende klagen?	Du må adressere klagen til ED, men sende den til NVE. NVEs -epostadresse er nve@nve.no. NVE vurderer om vedtaket skal endres. Dersom NVE ikke endrer vedtaket, vil vi sende klagen til ED.

Denne forklaringen er basert på forvaltningslovens regler i §§ 11, 18, 19, 24, 27 b, 28, 29, 31, 32 og 36.